

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 27. marca 2019*

„Predhodno odločanje – Notranji trg poštnih storitev – Direktivi 97/67/ES in 2008/6/ES – Člen 7(1) – Pojem ‚izključne ali posebne pravice za vzpostavitev in zagotavljanje poštnih storitev‘ – Člen 8 – Pravica držav članic, da organizirajo storitev priporočenih pošiljk, ki se uporablja v sodnih postopkih – Rok za vložitev procesne vloge pri sodišču – Skladna razlaga nacionalnega prava s pravom Unije – Omejitve – Neposredni učinek, na katerega se sklicuje pojavná oblika države članice v okviru spora s posameznikom“

V zadevi C-545/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska) z odločbo z dne 19. julija 2017, ki je prispela na Sodišče 18. septembra 2017, v postopku

Mariusz Pawlak

proti

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik sedmega senata v funkciji predsednika četrtega senata, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos, E. Juhász in C. Vajda (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. septembra 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za poljsko vlado B. Majczyna, S. Żyrek in K. Rudzińska, agenti,
- za Evropsko komisijo P. Costa de Oliveira, L. Nicolae in S. L. Kaléda, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 27. novembra 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: poljščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(1), prvi stavek, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 3, str. 71), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 (UL 2008, L 52, str. 3, in popravek v UL 2015, L 225, str. 49) (v nadaljevanju: spremenjena direktiva), v povezavi s členom 8 te direktive in členom 4(3) PEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Mariuszem Pawlakom in Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (predsednik sklada za socialno zavarovanje kmetov, Poljska) (v nadaljevanju: predsednik KRUS) glede odškodnine M. Pawlaka zaradi nezgode pri kmetijskem delu, ki jo je utrpel.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 97/67

- 3 Z Direktivo 97/67 se je uveljavil postopek postopne liberalizacije trga poštnih storitev. V skladu z uvodno izjavo 2 Direktive 2002/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o spremembah Direktive 97/67 glede nadaljnjega odpiranja trgov poštnih storitev v Skupnosti konkurenci (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 316) je Direktiva 97/67 „vzpostavila regulativni okvir poštnega sektorja na ravni Skupnosti, vključno z ukrepi za zagotovitev univerzalnih storitev in določitev zgornjih meja za poštno storitve, ki jih lahko države članice rezervirajo za svojega (svoje) izvajalca(-e) univerzalnih storitev z namenom ohranitve univerzalne storitve, in časovni raspored za odločanje o nadaljnjem odpiranju trga konkurenci za potrebe oblikovanja enotnega trga poštnih storitev“.
- 4 V uvodnih izjavah 16 in 20 Direktive 97/67 je navedeno:

„(16) [...] se zdi vzdrževanje tistih storitev, ki so lahko rezervirane v skladu s pravili Pogodbe [ES] in ne vplivajo na uporabo pravil o konkurenci, upravičeno zaradi zagotavljanja opravljanja univerzalne storitve v finančno uravnoteženih pogojih [...];

[...]

(20) [...] imajo lahko zaradi javnega reda in javne varnosti države članice legitimen interes podeliti pravico do nameščanja nabiralnikov za sprejem poštnih pošiljk na glavnih javnih cestah enemu ali več subjektom, ki jih same izberejo; [...] so zaradi enakih razlogov upravičene imenovati subjekt ali subjekte, odgovorne za izdajanje poštnih znamk z oznako države izdajateljice, in tiste, odgovorne za opravljanje storitve priporočenih pošiljk, ki se uporabljajo v sodnih ali administrativnih postopkih v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo [...]“.
- 5 Člen 3(4) in (5) Direktive 97/67 iz poglavja 2 te direktive, naslovljenega „Univerzalna storitev“, določa:

„4. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da univerzalna storitev vključuje naslednje minimalne ugodnosti:

 - sprejem, prenos, usmerjanje in dostavo poštnih pošiljk do dveh kilogramov,

- sprejem, prenos, usmerjanje in dostavo poštnih paketov do 10 kilogramov,
- storitve za priporočene in vrednostne pošiljke.

5. Državni regulativni organi lahko povečajo omejitev teže poštnih paketov do katere koli teže, ki ne presega 20 kilogramov, in lahko predpišejo posebne ureditve za dostavo od vrat do vrat takšnih paketov.

Ne glede na omejitev teže pri univerzalni storitvi, ki zajema poštno pakete in ki jo določi država članica, države članice zagotovijo, da so poštni paketi, ki jih prejmejo iz drugih držav članic in ki tehtajo do 20 kg, dostavljeni znotraj njihovega ozemlja.“

- 6 Poglavje 3 Direktive 97/67, ki je bilo naslovljeno „Usklajevanje storitev, ki so lahko rezervirane“, zajema člena 7 in 8 te direktive.
- 7 Člen 7(1) in (2) te direktive je določal:

„1. V obsegu, potrebnem za zagotovitev vzdrževanja univerzalne storitve, so storitve, ki jih lahko vsaka država članica rezervira za ponudnika univerzalne storitve, sprejem, usmerjanje, prenos in dostava pošiljk korespondence v notranjem prometu, s pospešeno dostavo ali brez nje, katerih cena je manj kot petkratna javna tarifa za pošiljko korespondence v prvem težnostnem razredu najhitrejše standardne kategorije, kjer taka kategorija obstaja, pod pogojem, da tehtajo manj kot 350 gramov. Izjeme glede omejitev mase in cene so dovoljene v primeru brezplačnih poštnih storitev za slepe in slabovidne osebe.

2. V obsegu, potrebnem za zagotovitev vzdrževanja univerzalne storitve, so lahko čezmejne pošiljke in direktna pošta še naprej rezervirane znotraj omejitev cene in teže, ki jih določa odstavek 1.“

- 8 Člen 8 te direktive je določal:

„Določbe člena 7 ne posegajo v pravico držav članic organizirati namestitve poštnih nabiralnikov na glavnih javnih cestah, izdajanje poštnih znamk in storitve priporočenih pošiljk, ki se uporabljajo v sodnih ali upravnih postopkih, v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo.“

Direktiva 2002/39

- 9 Direktiva 2002/39 je bistveno spremenila Direktivo 97/67. Njen cilj je bil nadaljevanje liberalizacije trgov poštnih storitev in v skladu z uvodnima izjavama 14 in 24 je določala časovni okvir za postopno in nadzorovano odpiranje pisemskega poštnega trga konkurenci, pri čemer je bilo leto 2009 določeno kot rok za dokončno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev.
- 10 Člen 7(1) in (2) Direktive 97/67, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2002/39, je določal:

„1. Države članice lahko v obsegu, ki je potreben za ohranitev univerzalnih storitev, še naprej rezervirajo storitve za izvajalca(-e) univerzalnih storitev. Navedene storitve so omejene na sprejem, usmerjanje, prevoz in dostavo poštnih pošiljk notranje korespondence in dohodne čezmejne korespondence, s pospešeno dostavo ali brez, v okviru obeh naslednjih omejitev mase in cene. Masa je omejena na 100 gramov od 1. januarja 2003 in na 50 gramov od 1. januarja 2006. Ti masni omejitvi se ne bosta uporabljali od 1. januarja 2003, če je cena enaka ali višja od trikratne javne tarife za pošiljko korespondence v prvi težnostni stopnji najhitrejše kategorije, in od 1. januarja 2006, če je cena enaka tej tarifi ali 2,5-krat višja od nje.

Izjeme glede omejitev mase in cene so dovoljene v primeru brezplačnih poštnih storitev za slepe in slabovidne osebe.

Direktna pošta je lahko v obsegu, ki je potreben za zagotovitev univerzalnih storitev, še naprej rezervirana v okviru enakih omejitev glede mase in cene.

Odhodna čezmejna pošta je lahko v obsegu, ki je potreben za zagotovitev izvajanja univerzalnih storitev, denimo v primerih, ko so nekateri sektorji poštne dejavnosti že liberalizirani ali zaradi posebnih značilnosti poštnih storitev v državi članici, še naprej rezervirana v okviru enakih omejitev glede mase in cene.

2. Izmenjava dokumentov ne sme biti rezervirana.“

Direktiva 2008/6

11 Direktiva 2008/6 je ponovno bistveno spremenila Direktivo 97/67 in z njo je bil dokončan postopek liberalizacije notranjega trga poštnih storitev.

12 V uvodnih izjavah 13, 16, 25, 26, 56 in 59 Direktive 2008/6 je navedeno:

„(13) Študija o možnostih kaže, da rezervirano področje ne bi smelo biti več prednostna rešitev za financiranje univerzalne storitve. Ta presoja upošteva interes Skupnosti in njenih držav članic pri oblikovanju notranjega trga, njegovega potenciala rasti, zaposlovanja kot tudi zagotavljanja dostopnosti učinkovite storitve splošnega gospodarskega pomena za vse uporabnike. Zato je primerno, da se potrdi zadnji rok za popolno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev.

[...]

(16) Popolno odprtje trga bo pripomoglo k razširitvi celotnega obsega poštnega trga. Prispevalo bo tudi k vzdrževanju trajnega in kakovostnega zaposlovanja med izvajalci univerzalne storitve kot tudi pospešilo ustvarjanje novih delovnih mest pri drugih izvajalcih, novih konkurentih in povezanih gospodarskih dejavnostih. [...]

[...]

(25) Ob upoštevanju izvedenih študij in z namenom odpiranja vseh možnosti notranjega trga poštnih storitev je primerno prekiniti uporabo rezerviranega področja in posebnih pravic kot načina za zagotavljanje, da je univerzalna storitev financirana.

(26) Zunanje financiranje preostalih neto stroškov univerzalne storitve bo morda še vedno potrebno za nekatere države članice. Zato je primerno, da se natančno pojasni druge možnosti, ki so na voljo za zagotavljanje financiranja univerzalne storitve, v obsegu, ki je potreben in je ustrezno utemeljen, državam članicam pa prepustiti izbiro mehanizmov financiranja, ki bodo uporabljeni. [...] Države članice lahko uporabijo druga sredstva financiranja, ki jih dovoljuje zakonodaja Skupnosti, kot je odločitev, kadar in če je potrebna, da se dobiček, ki izhaja iz drugih dejavnosti izvajalca(-ev) univerzalne storitve zunaj obsega univerzalne storitve, v celoti ali delno nameni financiranju neto stroškov univerzalne storitve, kolikor je to v skladu s Pogodbo [ES]. [...]

[...]

(56) Ker ciljev te direktive, in sicer doseganja notranjega trga poštних storitev Skupnosti, zagotovitve skupne ravni univerzalne storitve za vse uporabnike in določitve usklajenih načel za ureditev poštних storitev, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker je te cilje zaradi obsega in učinkov predlaganih ukrepov lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načeli subsidiarnosti iz člena 5 [ES]. [...]

[...]

(59) Ta direktiva ne posega v uporabo pravil o konkurenci in o prostem opravljanju storitev iz Pogodbe [ES]. Če mehanizmi financiranja poštних storitev vključujejo pomoč s strani države članice ali iz virov državnih pomoči v kakršni koli obliki v smislu člena 87(1) [ES], ta direktiva ne posega v obveznost držav članic o spoštovanju pravil o državni pomoči iz Pogodbe [ES].“

13 Člen 1 spremenjene direktive določa:

„Ta direktiva uvaja skupna pravila o:

- pogojih, ki urejajo zagotavljanje poštних storitev,
- izvajanju univerzalne poštne storitve v Skupnosti,
- financiranju univerzalne storitve pod pogoji, ki zagotavljajo stalno izvajanje takšnih storitev,
- tarifnih načelih in preglednosti računovodskih izkazov o izvajanju univerzalne storitve,
- določitvi standardov kakovosti za izvajanje univerzalne storitve in vzpostavitvi sistema, ki bi zagotovil skladnost s temi standardi,
- uskladitvi tehničnih standardov,
- ustanovitvi neodvisnih državnih regulativnih organov.“

14 Člen 2, točki 1 in 6, spremenjene direktive določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje definicije:

1. ‚poštne storitve‘: storitve, ki vključujejo sprejem, usmerjanje, prenos in dostavo poštних pošilk;

[...]

6. ‚poštna pošiljka‘: pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je takšni, v kakršni jo izvajalec poštne storitve prenese. Poleg pošilk korespondence takšne pošiljke zajemajo še na primer knjige, kataloge, časopise, periodični tisk in poštne pakete z blagom komercialne vrednosti ali brez nje“.

15 Poglavje 3 spremenjene direktive je naslovljeno „Financiranje univerzalne storitve“.

16 Člen 7 spremenjene direktive določa:

„1. Države članice ne podelijo ali ohranijo veljavnih izključnih ali posebnih pravic za vzpostavitev in zagotavljanje poštних storitev. Države članice lahko izvajanje univerzalne storitve financirajo v skladu z enim ali več sredstvi iz odstavkov 2, 3 in 4, ali v skladu s katerim drugim sredstvom, skladnim s Pogodbo [ES].

2. Države članice lahko izvajanje univerzalne storitve zagotovijo z javnim naročilom takšnih storitev v skladu z veljavnimi pravili in predpisi za javna naročila, ki v skladu z Direktivo 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132)] zajemajo konkurenčni dialog ali postopek s pogajanjem ali brez objave obvestila o javnem naročilu.

3. Če država članica ugotovi, da obveznosti univerzalne storitve, kakor so določene v tej direktivi, povzročajo neto strošek na podlagi izračuna iz Priloge I in pomenijo nepravilno finančno breme za izvajalca(-e) univerzalne storitve, lahko:

- (a) vzpostavi mehanizem za povrnitev stroškov zadevnega(-ih) podjetja(-ij) iz javnih sredstev; ali
- (b) uvede mehanizem za razdelitev neto stroška obveznosti univerzalne storitve med izvajalce storitev in/ali uporabnike.

4. Če se neto stroški delijo v skladu z odstavkom 3(b), lahko države članice ustanovijo kompenzacijski sklad, ki se lahko financira s pristojbinami izvajalcev storitve in/ali uporabnikov in ga upravlja organ, ki je neodvisen od upravičenca ali upravičencev. Države članice lahko odobritev dovoljenja izvajalcem storitev v skladu s členom 9(2) pogojujejo z obveznostjo finančnega prispevka v ta sklad ali obveznostjo upoštevanja obveznosti univerzalne storitve. Na ta način se lahko financirajo obveznosti izvajalca(-ev) univerzalne storitve za izvajanje univerzalne storitve iz člena 3.

5. Države članice zagotovijo, da se načela preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti upoštevajo pri ustanovitvi kompenzacijskega sklada in pri določitvi stopnje finančnih prispevkov iz odstavkov 3 in 4. Odločitve, ki se sprejmejo na podlagi odstavkov 3 in 4, temeljijo na objektivnih in preverljivih merilih ter se objavijo.“

Poljsko pravo

- 17 Člen 165(2) ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (zakon o civilnem postopku) z dne 17. novembra 1964 (Dz. U. št. 43, pozicija 296), v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari (v nadaljevanju: kpc), določa:

„Oddaja procesne vloge v poljski poštni poslovalnici imenovanega izvajalca v smislu [ustawa – Prawo pocztowe] [(zakon o poštnih storitvah) z dne 23. novembra 2012 (Dz. U. iz leta 2012, pozicija 1529)] ali v poštni poslovalnici izvajalca, ki zagotavlja univerzalno poštne storitve v drugi državi članici Evropske unije, je enakovredna vložitvi procesne vloge pri sodišču.“

- 18 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je v skladu s členom 3, točka 13, zakona o poštnih storitvah „imenovani izvajalec“ izvajalec poštnih storitev, ki je „pooblaščen“ za zagotavljanje univerzalne poštne storitve. Ostali izvajalci so „upravičeni“, da opravljajo poštne storitve v sektorju, ki ga izberejo, nimajo pa v zvezi s tem obveznosti.
- 19 Z odločbo Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (predsednik urada za elektronske komunikacije, Poljska) z dne 30. junija 2015 je družba Poczta Polska S.A. na podlagi zakona o poštnih storitvah pridobila status izvajalca univerzalnih poštnih storitev za obdobje 10 let.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 20 M. Pawlak, ki opravlja kmetijsko dejavnost, je imel nesrečo pri delu, za katero je od Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (sklad za socialno zavarovanje kmetov, Poljska) zahteval odškodnino. Ker z odločbo predsednika KRUS, ki jo je prejel v odgovor na svoj zahtevek, ni bil zadovoljen, je M. Pawlak to odločbo izpodbijal pri Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald (občinsko sodišče v Poznanju-Grunwaldu, Poljska), ki mu je ugodilo.
- 21 Predsednik KRUS je vložil pritožbo zoper sodbo tega sodišča pri Sąd Okręgowy w Poznaniu (regionalno sodišče v Poznanju, Poljska), ki je pritožbo zavrglo kot nedopustno, ker jo je to sodišče prejelo 22. junija 2016, medtem ko se je rok za vložitev te pritožbe iztekel 20. junija 2016.
- 22 Sąd Okręgowy w Poznaniu (regionalno sodišče v Poznanju) je presodilo, da ni pomembno, da je na žigu na poštni pošiljki, ki je bila oddana pri izvajalcu, ki ni imenovani izvajalec, datum 20. junij 2016, ki je zadnji dan pritožbenega roka, ker se po členu 165(2) kpc samo oddaja procesne vloge pri imenovanem izvajalcu, tudi z navadno pošto, šteje za enakovredno izročitvi te procesne vloge zadevnemu sodišču.
- 23 Predsednik KRUS je pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska) vložil pritožbo zoper sodbo, ki jo je izdalo Sąd Okręgowy w Poznaniu (regionalno sodišče v Poznanju). Navaja, da je zadnjenavedeno sodišče kršilo člen 165(2) kpc, in trdi, da je bila pritožba, vložena pri tem sodišču, oddana v za to določenem roku v poštni poslovalnici izvajalca poštnih storitev.
- 24 Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) poudarja, da njegova sodna praksa v zvezi s členom 165(2) kpc ni nedvoumna in da ta določba vzbuja dvom o skladnosti navedenega člena s pravom Unije.
- 25 V zvezi s tem predložitev sodišče navaja različnost dveh nasprotujočih si usmeritev sodne prakse v zvezi s pravnimi učinki oddaje procesne vloge v poljski poslovalnici izvajalca poštnih storitev, ki ni imenovani izvajalec. Po mnenju večinskega stališča v sodni praksi se procesna vloga, oddana v teh okoliščinah, šteje za prepozno, če jo zadevno sodišče prejme po izteku zakonsko določenega roka, v katerem je procesno vlogo treba vložiti. Po mnenju manjšinskega stališča v sodni praksi je predložitev procesne vloge v zakonsko določenem roku v poljski poštni poslovalnici enakovredna njeni predložitvi zadevnemu sodišču, ne glede na to, ali gre za poslovalnico imenovanega izvajalca ali za poslovalnico katerega koli drugega izvajalca poštnih storitev.
- 26 Predložitev sodišče meni, da se pri prvi usmeritvi sodne prakse ne upošteva okvir prava Unije pri razlagi člena 165(2) kpc, saj je pri tej usmeritvi posredno navedeno, da vsebina te določbe ne spada na področje uporabe Direktive 97/67. Po mnenju tega sodišča se pri drugi usmeritvi sodne prakse, nasprotno, zagovarja razlaga te določbe, ki je v skladu s pravom Unije. Vendar poudarja, da v njegovih odločbah, ki so sledile tej drugi usmeritvi, ni nobene utemeljitve glede obsega člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive ali glede načina uskladitve uporabe člena 165(2) kpc s pravom Unije.
- 27 V teh okoliščinah je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 7(1), prvi stavek, [spremenjene direktive] v povezavi s členom 8 [spremenjene] direktive razlagati tako, da se za posebno pravico šteje določba nacionalnega postopkovnega prava, kakršna je ta v členu 165(2) [kpc], v skladu s katero je samo oddaja procesne vloge v nacionalni poštni poslovalnici imenovanega izvajalca poštnih storitev, to je izvajalca, ki ima obveznost izvajanja univerzalne poštne storitve, enakovredna vložitvi te vloge pri sodišču, tak učinek pa se ne prizna, če je procesna vloga oddana v nacionalni poštni poslovalnici drugega izvajalca poštnih storitev, ki opravlja univerzalno storitev, ni pa imenovani izvajalec?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 7(1), prvi stavek, [spremenjene] direktive v povezavi s členom 4(3) PEU razlagati tako, da morajo imeti korist – ki izhaja iz priznanja posebne pravice imenovanemu izvajalcu v nasprotju s členom 7(1), prvi stavek, [spremenjene] direktive – tudi ostali izvajalci poštnih storitev, tako da je treba tudi oddajo procesne vloge v poštni poslovalnici izvajalca poštnih storitev, ki opravlja univerzalno storitev, ni pa imenovani izvajalec, šteti za enakovredno vložitev te vloge na sodišču, po analogiji s pravili, ki izhajajo iz [sodbe z dne 21. junija 2007, Jonkman in drugi (od C-231/06 do C-233/06, EU:C:2007:373)]?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 7(1), prvi stavek, [spremenjene] direktive v povezavi s členom 4(3) PEU razlagati tako, da se lahko stranka postopka, ki je pojavna oblika države članice, sklicuje na neskladnost določbe nacionalnega prava, kot je člen 165(2) kpc, s členom 7(1), prvi stavek, [spremenjene] direktive?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

- 28 Poljska vlada trdi, da določba, kakršna je člen 165(2) kpc, ne spada na področje uporabe spremenjene direktive, ampak spada med pravila postopkovnega prava, ki jih ta direktiva ne poskuša uskladiti. V zvezi s tem navaja, da je bila Direktiva 97/67 sprejeta na podlagi člena 95 ES, ki je pravna podlaga za približevanje nacionalnih zakonodaj, katerih namen je zagotoviti delovanje notranjega trga, medtem ko je bila pravna podlaga za uskladitev predpisov o civilnem postopku člen 65 ES (postal člen 81 PDEU).
- 29 Poleg tega ta vlada pojasnjuje, da so v členu 1 spremenjene direktive, ki se nanaša na področje uporabe te direktive, naštetá področja, za katera spremenjena direktiva določa skupna pravila, med katerimi ni tistega v zvezi s civilnim postopkom.
- 30 V zvezi s tem je treba pojasniti, da je bila Direktiva 2008/6, tako kot Direktiva 97/67, ki jo je prvonavedena spremenila, sprejeta na podlagi členov Pogodbe ES, ki so po spremembi postali členi 53, 62 in 114 PDEU, katerih namen je, da zakonodajalcu Unije dajo posebno pooblastilo za sprejemanje ukrepov za izboljšanje delovanja notranjega trga (sodba z dne 5. oktobra 2000, Nemčija/Parlament in Svet, C-376/98, EU:C:2000:544, točka 87).
- 31 Z zadnjo spremembo Direktive 97/67 z Direktivo 2008/6 je zakonodajalec Skupnosti v skladu z uvodnima izjavama 13 in 16 zadnjenavedene direktive nameraval dokončati proces liberalizacije trga poštnih storitev in potrditi zadnji rok za popolno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev, tako da je odpravil ne le zadnje ovire k popolnemu odprtju tega trga za nekatere izvajalce univerzalnih storitev, temveč tudi vse ostale ovire za zagotavljanje poštnih storitev (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2016, DHL Express (Austria), C-2/15, EU:C:2016:880, točka 26). Hkrati je zakonodajalec Skupnosti želel zagotoviti skupno raven univerzalne storitve za vse uporabnike in določiti usklajena načela za ureditev poštnih storitev v skladu z uvodno izjavo 56 Direktive 2008/6.
- 32 Iz dejstva, da v členu 1 spremenjene direktive ni omenjen civilni postopek, pa ni mogoče sklepati, da ta direktiva ne bi mogla vplivati na druga področja, ki jih ureja nacionalno pravo. Drugačna razlaga, kot je ta, ki jo je predlagala poljska vlada, bi ogrozila uresničitev cilja za popolno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev, ki mu spremenjena direktiva sledi. Državam članicam bi namreč omogočila ohranitev ukrepov, ki bi lahko s svojimi učinki predstavljali ovire za konkurenco na tem trgu.
- 33 Poleg tega se člen 8 spremenjene direktive nanaša na storitve priporočenih pošiljk, ki se uporabljajo v sodnih postopkih.

34 Zato je treba zavrnuti trditev poljske vlade, da se nacionalno pravilo civilnega postopka, kakršno je določeno v členu 165(2) kpc, zaradi svojega cilja izključi s področja uporabe spremenjene direktive, ne glede na učinek takšnega pravila na področja, usklajena s to direktivo.

Prvo vprašanje

35 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive v povezavi s členom 8 te direktive razlagati tako, da nasprotuje pravilu nacionalnega prava, kot je to iz postopka v glavni stvari, ki kot enakovredno vložitvi procesne vloge na zadevnem sodišču priznava zgolj oddajo takega akta v poštni poslovalnici izvajalca, imenovanega za zagotavljanje univerzalne poštne storitve.

36 Za odgovor na to vprašanje je treba ti dve določbi razložiti zaporedoma.

Razlaga člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive

37 Opozoriti je treba, da člen 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive državam članicam prepoveduje podelitev ali ohranitev veljavnih izključnih ali posebnih pravic za vzpostavitev in zagotavljanje poštne storitve.

38 Iz besedila te določbe, ki razmejuje obseg prepovedi, ki jo vsebuje, in katere namen je „vzpostavitev in zagotavljanje poštne storitve“, izhaja, da je podelitev ali ohranitev izključne ali posebne pravice prepovedana, če se taka pravica nanaša na poštne storitve.

39 Pojem „poštne storitve“ je opredeljen v členu 2, točka 1, spremenjene direktive in označuje storitve, ki vključujejo sprejem, prenos, usmerjanje in dostavo poštne pošiljke. Pojem „poštna pošiljka“ je v členu 2, točka 6, spremenjene direktive opredeljen kot pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je takšni, v kakršni jo izvajalec poštne storitve prenese, in poleg pošiljk korespondence takšne pošiljke zajemajo še na primer pošiljke knjig, katalogov, časopisov, periodičnega tiska in poštne pakete z blagom komercialne vrednosti ali brez nje.

40 Upoštevati je treba, da je pošiljanje procesnih vlog sodiščem po pošti nedvomno poštna pošiljka v smislu člena 2, točka 6, spremenjene direktive in zato zadevna storitev spada pod pojem „poštne storitve“ v smislu člena 2, točka 1, te direktive. Ta preudarek je potrjen z izrecnim sklicevanjem na to storitev v členu 8 navedene direktive in v uvodni izjavi 20 Direktive 97/67, v katerih je omenjena storitev priporočenih pošiljk, ki se uporablja v sodnih postopkih. Iz tega sledi, da za podelitev izključne ali posebne pravice do storitve pošiljanja procesnih vlog sodiščem po pošti velja prepoved iz člena 7(1) spremenjene direktive.

41 Kar zadeva pojem „izključne ali posebne pravice“ iz tega člena 7(1), je treba ugotoviti, da niti ta določba niti katera koli druga določba spremenjene direktive ne vsebuje opredelitve tega pojma.

42 Vendar ta pojem ustreza enakemu pojmu, uporabljenemu v členu 106(1) PDEU, ki določa, da „[d]ržave članice glede javnih podjetij ali podjetij, katerim so odobrile posebne ali izključne pravice, ne smejo sprejeti ali ohraniti v veljavi ukrepov, ki so v nasprotju s pravili iz Pogodb, zlasti iz člena 18 in členov 101 do 109“.

43 V skladu s sodno prakso Sodišča se za državni ukrep lahko šteje, da dodeljuje izključno ali posebno pravico v smislu člena 106(1) PDEU, če dodeljuje varstvo omejenemu številu podjetij in bistveno vpliva na zmožnost drugih podjetij za opravljanje zadevne gospodarske dejavnosti na istem ozemlju pod v bistvenem enakimi pogoji (sodba z dne 12. decembra 2013, SOA Nazionale Costruttori, C-327/12, EU:C:2013:827, točka 41 in navedena sodna praksa).

- 44 Opozoriti je treba, da člen 106(1) PDEU, ki nima samostojnega učinka, s tem, da se sklicuje na druge člene PDEU, nasprotuje temu, da države članice, zlasti kar zadeva podjetja, ki so jim odobrile posebne ali izključne pravice, sprejmejo ali ohranijo v veljavi nacionalno ureditev, ki je zlasti v nasprotju s členoma 49 in 59 PDEU ter pravili o konkurenci iz PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 13. decembra 2007, *United Pan-Europe Communications Belgium in drugi*, C-250/06, EU:C:2007:783, točke 14, 15 in 17 ter navedena sodna praksa, in z dne 17. julija 2008, *ASM Brescia*, C-347/06, EU:C:2008:416, točka 61).
- 45 Zato so namen člena 106(1) PDEU ter cilji, ki jim sledi Direktiva 2008/6 in ki so navedeni v točki 31 te sodbe, še posebej tisti v poštnem sektorju, za katerega veljajo obveznosti javne službe, pravila o konkurenci, določena v Pogodbi DEU, in odpravljanje ovir pri vzpostavitvi notranjega trga poštnih storitev, zelo podobni. Zato se lahko opredelitev pojma „izključne ali posebne pravice“ v smislu sodne prakse Sodišča, navedene v točki 43 te sodbe, prenese na poseben okvir Direktive 97/67.
- 46 Res je, da člen 106(1) PDEU sam po sebi ne prepoveduje podelitve ali ohranitve izključne ali posebne pravice podjetju, temveč zahteva, da je takšna podelitev ali ohranitev v skladu z drugimi materialnopravnimi določbami Pogodbe DEU, medtem ko člen 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive prepoveduje podelitev ali ohranitev izključne ali posebne pravice podjetju za vzpostavitev in zagotavljanje poštnih storitev.
- 47 Vendar pa taka razlika v posledicah, ki jih je treba pripisati ugotovitvi obstoja izključne ali posebne pravice, na podlagi teh dveh določb v okviru spremenjene direktive ne nasprotuje prenosu pojma „izključne ali posebne pravice“ v smislu sodne prakse Sodišča, navedene v točki 43 te sodbe. Kot je Evropska komisija pravilno pojasnila na obravnavi, ta razlika vodi le v to, da se v primeru izključne ali posebne pravice, ki jo država članica podeli podjetju, spoštovanje člena 7(1) spremenjene direktive presoja neodvisno od presoje spoštovanja člena 106(1) Pogodbe DEU. Ta ugotovitev pa izhaja tudi iz uvodne izjave 59 Direktive 2008/6, v kateri je navedeno, da ta direktiva ne posega v uporabo pravil Pogodbe na področju konkurence in svobode opravljanja storitev.
- 48 Kar zadeva obseg prepovedi podelitve ali ohranitve veljavnih izključnih ali posebnih pravic, določene v členu 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive, iz besedila te določbe izhaja, da je ta prepoved načeloma splošna.
- 49 To potrjujeta namen in zgodovina nastanka člena 7 spremenjene direktive. Tako lahko v skladu z drugim stavkom odstavka 1 tega člena države članice financirajo izvajanje univerzalne storitve v skladu s sredstvi iz odstavkov od 2 do 4 navedenega člena ali v skladu s katerim drugim sredstvom, skladnim s Pogodbo.
- 50 V zvezi s tem je iz uvodnih izjav 25 in 26 Direktive 2008/6 razvidno, da je zakonodajalec Skupnosti s členom 7 spremenjene direktive želel prekiniti uporabo rezerviranega področja in posebnih pravic kot načina za zagotavljanje, da je univerzalna storitev financirana, s tem, da se državam članicam omogoči uporaba drugih sredstev zunanjega financiranja univerzalne storitve, ki manj posegajo v konkurenco.
- 51 Kot namreč izhaja iz člena 7 Direktive 97/67, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2002/39, in iz uvodne izjave 16 Direktive 97/67, so države članice lahko v obsegu, ki je potreben za ohranitev univerzalnih storitev v finančno uravnoteženih pogojih, rezervirale različne storitve, katerih obseg je bil omejen z navedenim členom 7, za enega ali več izvajalcev univerzalnih storitev. Vendar taka možnost ni bila predvidena z Direktivo 2002/39, kar zadeva storitve, ki niso rezervirane na podlagi navedenega člena 7, ne glede na to, ali spadajo pod univerzalno storitev ali ne.
- 52 Kot izhaja iz sodne prakse Sodišča, države članice namreč niso imele možnosti, da samovoljno razširijo storitve, ki so na podlagi člena 7 Direktive 97/67, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2002/39, rezervirane za ponudnike univerzalne poštno storitve, saj bi bila takšna razširitev v nasprotju s ciljem

tako spremenjene Direktive 97/67, ki stremi k postopni in nadzorovani liberalizaciji poštnega sektorja (glej v tem smislu sodbo z dne 18. decembra 2007, Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia, C-220/06, EU:C:2007:815, točka 67 in navedena sodna praksa).

- 53 Zakonodajalec Skupnosti je z Direktivo 2008/6 uvedel sedanje besedilo člena 7(1) spremenjene direktive, ne da bi se vrnil k že doseženi liberalizaciji v nerezerviranem sektorju. Iz tega sledi, da je zaradi te spremembe navedenega člena 7(1) to, da država članica rezervira neko poštno storitev, ki spada ali ne spada med univerzalne storitve, za enega ali več ponudnikov, zadolženih za univerzalno storitev, prepovedano sredstvo za zagotavljanje financiranja univerzalne storitve.
- 54 Zato je, ob upoštevanju izjeme iz člena 8 spremenjene direktive, podelitev ali ohranitev veljavnih izključnih ali posebnih pravic za vzpostavitev in zagotavljanje poštnih storitev v smislu člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive prepovedana.
- 55 V zvezi s tem in v nasprotju s tem, kar je trdila poljska vlada na obravnavi, pri uporabi te prepovedi ni treba razlikovati glede na to, ali je izvajalcu univerzalne storitve izključna ali posebna pravica do vzpostavitve in zagotavljanja poštnih storitev podeljena v skladu z načeli objektivnosti, sorazmernosti, nediskriminacije in preglednosti.
- 56 Namreč, ne samo, da taka razlaga ne temelji na nobenem besedilnem elementu Direktive 2008/6, ampak bi tudi, če bi se morala upoštevati, vodila k omejitvi obsega prepovedi iz člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive in bi zato ogrozila uresničitev cilja, ki mu sledi ta direktiva, to je popolno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev.
- 57 V obravnavanem primeru iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da je v skladu s členom 165(2) kpc oddaja procesne vloge v poljski poštni poslovalnici imenovanega izvajalca v smislu zakona o poštnih storitvah ali v poštni poslovalnici izvajalca, ki zagotavlja univerzalno storitev v drugi državi članici, enakovredna vložitvi te vloge na zadevnem sodišču.
- 58 Glede na ugotovitve iz točke 40 te sodbe je treba tako šteti, da je namen pravila nacionalnega prava, ker se nanaša na storitev pošiljanja procesnih vlog sodiščem po pošti, zagotavljanje poštnih storitev v smislu člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive v povezavi s členom 2, točki 1 in 6, te direktive.
- 59 V zvezi z vprašanjem, ali zadevna država članica s pravilom nacionalnega prava, kot je to v postopku v glavni stvari, podeli „izključne ali posebne pravice“ za vzpostavitev poštnih storitev, ni sporno, prvič, da je ta določba, ki je v predložitveni odločbi opredeljena kot „zakon“, zakonodajni ukrep v smislu sodne prakse Sodišča v zvezi s členom 106(1) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 1991, GB-Inno-BM, C-18/88, EU:C:1991:474, točka 20).
- 60 Drugič, glede vprašanja, ali tak zakonodajni ukrep zagotavlja zaščito omejenemu številu podjetij v smislu sodne prakse iz sodbe z dne 12. decembra 2013, SOA Nazionale Costruttori (C-327/12, EU:C:2013:827, točka 41), predložitveno sodišče pojasnjuje, da lahko samo izvajalcu, ki je v smislu zakona o poštnih storitvah imenovan za zagotavljanje univerzalne storitve, koristi pravilo iz člena 165(2) kpc, ki pripisuje ugoden pravni učinek za pošiljanje procesne vloge sodišču prek posrednika tega izvajalca ali prek tega izvajalca.
- 61 Kot je namreč razvidno iz predloga za sprejetje predhodne odločbe, se v skladu s členom 165(2) kpc šteje, da so zakonski roki za vložitev procesne vloge na sodišču spoštovani, kadar je bila procesna vloga v zakonskem roku oddana v poštni poslovalnici imenovanega izvajalca ali izvajalca, na katerega se nanaša ta določba. Nasprotno, kadar se taka pošiljka opravi prek posrednika ali drugega izvajalca poštnih storitev, mora izvajalec to pošiljko predložiti sodišču pred iztekom zakonskega roka, da se šteje, kot da je predložena v tem roku.

- 62 Zato se zdi, da pravilo nacionalnega prava, kot je člen 165(2) kpc, daje ugodnost omejenemu številu podjetij, ker imenovanemu izvajalcu ali drugemu izvajalcu, ki zagotavlja univerzalno storitev v drugi državi članici, rezervira storitev pošiljanja procesnih vlog sodiščem in privilegij, da se procesna vloga, oddana pri tem izvajalcu ali tem drugem izvajalcu, šteje za pri sodišču vloženo vlogo.
- 63 Tretjič, glede tega, ali lahko takšno pravilo bistveno vpliva na zmožnost drugih podjetij za opravljanje zadevne gospodarske dejavnosti na istem ozemlju pod v bistvenem enakimi pogoji v smislu sodne prakse iz sodbe z dne 12. decembra 2013, SOA Nazionale Costruttori (C-327/12, EU:C:2013:827, točka 41), je treba glede na navedbe iz predloga za sprejetje predhodne odločbe poudariti, da bi naj bilo v obravnavanem primeru tako.
- 64 Izvajalec poštnih storitev, ki niso tiste, ki so navedene v členu 165(2) kpc, namreč ne more zagotavljati storitev pošiljanja procesnih vlog sodiščem, tako da bi imel privilegij, da bi se te procesne vloge šteje za vložene pri zadevnih sodiščih, kot je to pri procesnih vlogah, oddanih pri imenovanem izvajalcu ali drugem izvajalcu iz te določbe, zaradi česar je navedena storitev izključena iz proste konkurence na notranjem trgu poštnih storitev.
- 65 Zato pravilo nacionalnega prava, kakršno je to iz postopka v glavni stvari, ob pridržku preveritve, ki jo opravi predložitveno sodišče, podeljuje izključno ali posebno pravico do vzpostavitve in zagotavljanja poštnih storitev v smislu člena 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive.

Razlaga člena 8 spremenjene direktive

- 66 V skladu s členom 8 spremenjene direktive določbe člena 7 te direktive ne posegajo v pravico držav članic do tega, da v skladu s svojo nacionalno zakonodajo organizirajo namestitve poštnih nabiralnikov na glavnih javnih cestah, izdajanje poštnih znamk in storitve priporočenih pošilk, ki se uporabljajo v sodnih ali upravnih postopkih.
- 67 Člen 8 spremenjene direktive je treba glede na njegovo besedilo in sobesedilo razlagati strogo, saj vsebuje odstopanje od splošnega pravila iz člena 7 te direktive, ki zdaj določa odpravo izključnih in posebnih pravic za popolno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev, kar je glavni cilj Direktive 2008/6.
- 68 Iz tega sledi, da – glede na to, da se besedilo člena 8 spremenjene direktive nanaša na organizacijo storitve pošiljanja, ki se v sodnih postopkih uporablja samo za „priporočene pošiljke“ – odstopanja iz tega člena ni mogoče razlagati široko, da bi se lahko uporabilo za navadno storitev pošiljanja, ki se uporablja v sodnih postopkih.
- 69 V obravnavanem primeru pa člen 165(2) kpc za namene podelitve ugodnosti, ki jih določa, pri pošiljanju procesnih vlog sodišču ne razlikuje med možnostjo pošiljanja po navadni pošti in po priporočeni pošti. Ob upoštevanju ugotovitev iz točk 67 in 68 te sodbe lahko to pravilo nacionalnega prava spada na področje uporabe člena 8 spremenjene direktive le, če se nanaša na storitev priporočenega pošiljanja procesnih vlog sodiščem.
- 70 Glede obsega odstopanja iz člena 8 spremenjene direktive predložitveno sodišče in Komisija menita, da se ta člen razlaga strogo, zato državam članicam ne dovoljuje, da rezervirajo to storitev za enega samega izvajalca, niti jim ne dovoljuje, da uvedejo privilegij, kot je tisti, ki izhaja iz nacionalnega pravila, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ampak se omejuje na to, da državam članicam omogoča, da določijo obveznost strank v sporu, da procesne vloge pošiljajo sodišču s priporočeno pošto.

- 71 V zvezi s tem je treba pojasniti, da v skladu z navedbami v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki niso v nasprotju z drugimi elementi spisa, člen 165(2) kpc uvaja ugodnost v korist izvajalca na konkurenčnem trgu, ki je drugi izvajalci nimajo, ker je vložitev procesnih vlog pri tem izvajalcu enakovredna oddaji pri sodišču, zaradi česar je lahko procesni rok spoštovan, tudi če takšna vloga prispe na to sodišče po preteku navedenega roka. Iz tega sledi, da je v tem primeru pomembno vprašanje, ali se lahko država članica sklicuje na člen 8 spremenjene direktive, da bi uvedla ali ohranila privilegij, kot je ta, ki izhaja iz nacionalnega pravila iz postopka v glavni stvari.
- 72 Kar zadeva namen člena 8 spremenjene direktive, je ta naveden v uvodni izjavi 20 Direktive 97/67, v skladu s katerim „imajo lahko zaradi javnega reda in javne varnosti države članice legitimen interes podeliti pravico do nameščanja nabiralnikov [...] enemu ali več subjektom, ki jih same izberejo; [...] so zaradi enakih razlogov upravičene imenovati subjekt ali subjekte, odgovorne za izdajanje poštnih znamk [...] in tiste, odgovorne za opravljanje storitve priporočenih pošilk, ki se uporabljajo v sodnih ali administrativnih postopkih v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo“. Iz tega sledi, da je treba navedeni člen 8, ki je kljub poznejšim spremembam Direktive 97/67 ostal nespremenjen, razlagati tako, da je njegov namen državam članicam v zvezi z opravljanjem storitve priporočenih pošilk, ki se uporablja v sodnih postopkih, omogočiti, da odstopijo od splošnega pravila iz člena 7 spremenjene direktive zaradi javnega reda in javne varnosti ter kadar imajo legitimen interes.
- 73 V teh okoliščinah je treba člen 8 spremenjene direktive v povezavi z uvodno izjavo 20 Direktive 97/67 razlagati tako, da mora država članica, da bi uporabila odstopanje, določeno v tem členu, utemeljiti javni interes.
- 74 Takšno razlago potrjujejo cilji, ki jim sledi zakonodaja, v katero se umešča navedeni člen 8. Kot izhaja iz uvodnih izjav 25 in 56 Direktive 2008/6, je namreč namen te direktive vzpostaviti notranji trg poštnih storitev ter prekiniti uporabo rezerviranega področja in posebnih pravic kot načina za zagotavljanje financiranja univerzalne storitve. To, da bi se državam članicam dovolilo, da odobrijo izključno ali posebno pravico na liberaliziranem trgu, če ni nobene objektivne utemeljitve, pa bi bilo v nasprotju s temi cilji.
- 75 Kar zadeva člen 165(2) kpc, je Komisija trdila, da niti predložitvena odločba niti dopisi poljske vlade ne vsebujejo objektivne utemeljitve za podelitev ugodnosti, ki jo ta člen podeljuje.
- 76 V zvezi s tem je poljska vlada na obravnavi pred Sodiščem pojasnila, da je na Poljskem ozemeljska pokritost s storitvijo priporočenih pošilk, ki so jo predlagali različni izvajalci, zelo neenotna in da zato obstaja interes, da imajo vse pošiljke procesnih vlog sodiščem enako raven jamstva glede varnosti pošilk in rokov, v katerih bodo te pošiljke predane sodiščem. To naj bi bil razlog, da je bil izvajalec univerzalne storitve, ki deluje na celotnem nacionalnem ozemlju, deležen zadevnega privilegija.
- 77 V tem primeru je treba ugotoviti, da je glede na podatke, s katerimi je seznanjeno Sodišče, v skladu s poljsko zakonodajo drugim izvajalcem prav tako dovoljeno, da dostavijo procesne vloge, namenjene sodiščem, ter se zato šteje, da razpolagajo z ustreznimi organizacijskimi in kadrovskimi viri za to. Poleg tega iz pojasnil, ki jih je predložila ta vlada, ni mogoče razbrati, kako bi lahko razlika glede postopkovnih rokov med izvajalci izboljšala pravno varnost in učinkovito izvajanje sodne oblasti, k čemur prispevajo ti roki. V primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je dopustnost pravnega sredstva odvisna od izbranega izvajalca, pa naj bi se zdelo, da preudarki glede pravne varnosti in učinkovitega izvajanja sodne oblasti celo nasprotujejo taki razliki v zvezi s postopkovnimi roki. V takih okoliščinah se ne zdi, da bi zakonodaja, ki je predmet postopka v glavni stvari, s tem, da dovoljuje različne roke glede na izvajalca, izbranega med konkurenčnimi izvajalci, ki delujejo na istem trgu, resnično ustrezala prizadevanjem za doseg cilja javnega reda, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 78 Glede na te ugotovitve se zdi, da člena 8 spremenjene direktive ni mogoče razlagati tako, da dovoljuje ohranitev pravila nacionalnega prava, kot je to v postopku v glavni stvari.

79 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive v povezavi s členom 8 te direktive razlagati tako, da nasprotuje pravilu nacionalnega prava, ki kot enakovredno vložitvi procesne vloge na zadevnem sodišču priznava samo oddajo take vloge v poštni poslovalnici edinega izvajalca, ki je imenovan za zagotavljanje univerzalne poštne storitve, in to brez objektivne utemeljitve v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo.

Drugo in tretje vprašanje

80 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive v povezavi s členom 4(3) PEU razlagati tako, da bi bilo treba v primeru, da bi se izkazalo, da je bila ugodnost, ki jo ima imenovani izvajalec za zagotavljanje univerzalne storitve na podlagi pravila nacionalnega prava, kot je to v postopku v glavni stvari, dodeljena v nasprotju s členom 7(1), prvi stavek, to ugodnost razširiti na druge izvajalce poštnih storitev, da bi se izognili vsakršni diskriminaciji. Prav tako želi izvedeti, ali bi se lahko pojavna oblika države članice sklicevala na neposredni učinek te zadnje določbe v okviru spora s posameznikom.

81 Tako se predložitveno sodišče v glavnem sprašuje o posledicah, ki bi jih bilo treba v okviru spora o glavni stvari izpeljati iz morebitne nezdržljivosti člena 165(2) kpc s spremenjeno direktivo.

82 Na prvem mestu je treba navesti, da je po mnenju predložitvenega sodišča razlaga, da naj bi bil člen 165(2) kpc v skladu s členom 7(1), prvi stavek, spremenjene direktive, razlaga *contra legem*. Poleg tega naj bi ta razlaga zahtevala odstopanje od učinkov dobesedne razlage določbe nacionalnega prava, kar bi pomenilo vprašljivo prakso, kar zadeva postopkovno pravilo.

83 V zvezi s tem je treba spomniti, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da mora nacionalno sodišče, ki je dolžno podati razlago nacionalnega prava, ob uporabi tega prava storiti vse, kar je glede na besedilo in namen zadevne direktive mogoče, da se doseže rezultat, ki je v skladu s ciljem te direktive, in da se spoštuje člen 288, tretji odstavek, PDEU. Obveznost skladne razlage nacionalnega prava je neločljivo povezana s sistemom Pogodbe, ker nacionalnemu sodišču omogoča, da v okviru svoje pristojnosti zagotovi polni učinek prava Unije, kadar odloča v sporu, ki mu je predložen (sodba z dne 19. januarja 2010, Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, točka 48 in navedena sodna praksa).

84 Poudariti je treba tudi, da morajo nacionalna sodišča ob upoštevanju vseh pravil nacionalnega prava in ob uporabi načinov razlage, ki jih to pravo priznava, odločiti, ali in v kolikšnem obsegu je nacionalno določbo mogoče razlagati v skladu z zadevno direktivo, ne da bi se podala razlaga *contra legem* te nacionalne določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 22. januarja 2019, Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, točka 74 in navedena sodna praksa).

85 Taka skladna razlaga je namreč omejena s splošnimi pravnimi načeli prava Unije, zlasti z načelom pravne varnosti, v smislu, da ne more biti podlaga za razlago nacionalnega prava *contra legem* (glej v tem smislu sodbi z dne 16. julija 2009, Mono Car Styling, C-12/08, EU:C:2009:466, točka 61 in navedena sodna praksa, ter z dne 19. aprila 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, točka 32 in navedena sodna praksa).

86 Predložitveno sodišče se sprašuje o obsegu teh omejitev v okoliščinah spora o glavni stvari, v katerem se postavlja vprašanje posledic morebitne neskladnosti – s pravom Unije – pravila nacionalnega prava o spoštovanju zakonskega roka za vložitev tožbe pri zadevnem nacionalnem sodišču s strani stranke v zadevnem sporu.

87 Sodišče pa je v svoji sodni praksi priznalo pomen spoštovanja postopkovnih rokov v pravnem sistemu Unije, katerih cilj je zagotoviti pravno varnost, tako da se prepreči, da bi se akti Unije, ki povzročijo pravne učinke, izpodbijali v nedogled, ter zahtev po učinkovitem izvajanju sodne oblasti in

ekonomičnosti postopka (sodba z dne 14. septembra 1999, Komisija/AssiDomän Kraft Products in drugi, C-310/97 P, EU:C:1999:407, točka 61). Iste ugotovitve temeljijo na zahtevi po spoštovanju postopkovnih rokov, določenih v pravnih redih držav članic.

- 88 Iz tega sledi, da tako dejstvo, da bi skladna razlaga člena 165(2) kpc s spremenjeno direktivo privedla do razlage *contra legem* te določbe, in dejstvo, da bi taka skladna razlaga lahko ovirala uporabo pravil nacionalnega prava glede rokov za vložitev pravnih sredstev, katerih namen je zagotoviti pravno varnost, v tem primeru omejujeta zahtevo po skladni razlagi nacionalnega prava s pravom Unije.
- 89 Na drugem mestu, glede tega, ali se lahko pojavna oblika države članice sklicuje na spremenjeno direktivo, da v sporu proti posamezniku ne bi uporabila določbe te države članice, ki je v nasprotju s spremenjeno direktivo, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da bi priznanje, da lahko pojavna oblika države članice proti posamezniku uveljavlja določbe direktive, ki jih ta država ni pravilno prenesla v nacionalno zakonodajo, pomenilo, da tej državi omogoča, da ima koristi od svoje kršitve prava Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 26. septembra 1996, Arcaro, C-168/95, EU:C:1996:363, točka 36 in navedena sodna praksa, ter z dne 12. decembra 2013, Portgás, C-425/12, EU:C:2013:829, točki 24 in 25).
- 90 V obravnavani zadevi je – v skladu z navedbami v predlogu za sprejetje predhodne odločbe – stranka, ki se proti posamezniku sklicuje na nezdržljivost člena 165(2) kpc z določbami spremenjene direktive, predsednik KRUS, torej javni organ, ki je opredeljen kot „pojavna oblika države“. Vendar se v skladu s sodno prakso, navedeno v prejšnji točki te sodbe, javni organ, kot je predsednik KRUS, proti posamezniku ne more sklicevati na spremenjeno direktivo kot tako.
- 91 Zato glede na okoliščine spora o glavni stvari ni treba preučiti, ali je treba ugodnost, ki jo ima izvajalec, ki je bil imenovan za zagotavljanje univerzalne storitve na podlagi člena 165(2) kpc, če je bila ta ugodnost dodeljena v nasprotju s spremenjeno direktivo, razširiti na druge izvajalce poštnih storitev.
- 92 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da se javni organ, ki se šteje za pojavno obliko države članice, proti posamezniku ne more sklicevati na spremenjeno direktivo kot tako.

Stroški

- 93 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- Člen 7(1), prvi stavek, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitev, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008, v povezavi s členom 8 te direktive je treba razlagati tako, da nasprotuje pravilu nacionalnega prava, ki kot enakovredno vložitvi procesne vloge na zadevnem sodišču priznava zgolj oddajo take vloge v poštni poslovalnici edinega izvajalca, imenovanega za zagotavljanje univerzalne poštne storitve, in to brez objektivne utemeljitve v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo.**
- Javni organ, ki se šteje za pojavno obliko države članice, se proti posamezniku ne more sklicevati na Direktivo 97/67, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6, kot tako.**

Podpisi